

Όσιος Παρθένιος και Όσιος Ευμένιος εκ Γορτύνης Κρήτης

/ [Βίοι Αγίων](#)

Το έτος 2007 μ.Χ. έγινε η επίσημη κατάταξη των Οσίων Πατέρων Παρθενίου και Ευμενίου υπό του Οικουμενικού Πατριαρχείου, στο Αγιολόγιο της Ορθοδόξου Εκκλησίας, κατόπιν εισηγήσεως, διά της Ιεράς Επαρχιακής Συνόδου της Εκκλησίας Κρήτης, του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γορτύνης και Αρκαδίας κ. Μακαρίου.

Τα εγκαίνια του πρώτου Ναού προς τιμήν των αγίων έγιναν στην Ιερά Μονή Κουδουμά από τον Μητροπολίτη Γορτύνης και Αρκαδίας κυρό Κύριλλο στις 10 Ιουλίου 1983 μ.Χ., οπότε και καθιερώθηκε ως ημέρα της μνήμης τους.

Οι Όσιοι Παρθένιος και Ευμένιος κατάγονταν από τα Πισίδια Πυργιωτίσσης και ήταν τέκνα της ευλογημένης συζυγίας του Χαρίτωνος και της Μαρίας Χαριτάκη. Από τη μικρή τους ηλικία

αποκαλύφθηκε η μοναχική τους κλίση με διάφορα θαυμαστά γεγονότα που βίωσαν.

Ο Παρθένιος γεννήθηκε το 1829 μ.Χ. και έλαβε το κοσμικό όνομα Νικόλαος, ενώ μερικά χρόνια αργότερα, το 1846 μ.Χ. γεννήθηκε και ο Ευμένιος, κατά κόσμον Εμμανουήλ. Ο Νικόλαος αγαπούσε την ησυχία από μικρός και αποστρεφόταν τα παιχνίδια, ενώ τηρούσε όλες τις καθορισμένες από την Εκκλησία, ημέρες νηστείας. Δεν εντρύφησε στα γράμματα σε αντίθεση με τον μικρό αδελφό του, ο οποίος διδάχθηκε από κάποιον δάσκαλο του χωριού του.

Το 1856 μ.Χ. έφυγε από τη ζωή ο πατέρας τους και τότε άρχιζαν να ετοιμάζονται για να αναχωρήσουν και εκείνοι να ακολουθήσουν το μοναχικό βίο. Μέχρι την αναχώρησή τους μεσολάβησαν αρκετά θαύματα• άλλωστε από τη μικρή του ηλικία ο μικρός Νικόλαος, είχε γευθεί την παρουσία και τη χάρη του Κυρίου πολύ έντονα στη ζωή του. Το πρώτο θαύμα συνέβη όταν μικρό παιδί, έπεσε σε ένα βαθύ πηγάδι. Έτρεξαν τότε οι κάτοικοι να τον βγάλουν από εκεί πιστεύοντας ότι θα βγάλουν το παιδί νεκρό. Ο Νικόλας όμως δεν είχε πάθει απολύτως τίποτα και όλοι θαύμασαν το γεγονός.

Το δεύτερο θαύμα ήταν η πληροφορία που έλαβε από το Θεό ότι το καράβι που επρόκειτο να ταξιδέψει θα βυθιζόταν. Ο ανάδοχός του ήθελε να πάρει μαζί τον Νικόλαο για να τον κάνει ναυτικό. Ο Νικόλας όμως επιθυμούσε τον μονήρη βίο και γι' αυτό βρήκε μία δικαιολογία για να μην ταξιδέψει και εξαφανίστηκε. Το τρίτο και καθοριστικό θαύμα που ώθησε την μητέρα τους να δώσει την ευχή της για να ακολουθήσουν το μοναχικό βίο ήταν το εξής: Η μητέρα έδωσε εντολή να ανάψουν το φούρνο για να ψήσει τα ψωμιά. Ο Νικόλαος δεν τον άναψε και στο παράπονο της μητέρας του απάντησε: « Για να δεις μάνα πως εμάς τα δυό παιδιά σου ο Θεός θέλει να γίνουμε μοναχοί, να βάλεις τα ψωμιά στο φούρνο χωρίς να τον ανάψουμε, χωρίς φωτιά». Πραγματικά έτσι έγινε και Ω! του θαύματος τα ψωμιά ψήθηκαν, η μητέρα θαύμασε Δόξασε το Θεό που κατέστησε τα δυό τέκνα της σκεύος εκλογής της χάριτος του Αγίου Πνεύματος.

Ξεκινούν λοιπόν το 1858 μ.Χ. για την Οδηγήτρια, όπου μετά από τέσσερα χρόνια δοκιμασίας ο Νικόλαος κείρεται μοναχός και λαμβάνει το όνομα Νέστωρ, στις 27 Αυγούστου 1862 μ.Χ. Έπειτα από 7 χρόνια δοκιμασίας, το 1865 μ.Χ. γίνεται μοναχός και ο Εμμανουήλ, λαμβάνοντας το όνομα Μεθόδιος.

Ο Νέστωρ ασκούσε τελεία υπακοή μέσα στο μοναστήρι, λειτουργώντας ως παράδειγμα για τον μικρό αδελφό του Μεθόδιο. Εστάλη αργότερα από τον ηγούμενο της μονής, στον σπηλαιώδη Ναό του Μαρτσάλου. Εκεί ασχολήθηκε με

τον Ναό και έχτισε κελιά αλλά και μία δεξαμενή για τη συλλογή νερού. Ο Νέστωρ χρειαζόταν βοήθεια, γι' αυτό ζήτησε από τον ηγούμενο να δώσει ευλογία να μεταβεί και ο αδελφός του κοντά του.

Τα δυό αδέρφια στο Μάρτσαλο εφάρμοζαν αυστηρό πρόγραμμα ασκήσεως αλλά για λίγο καιρό έζησαν μέσα στην ησυχία, διότι σύντομα μαθεύτηκε η αρετή τους και τα πλήθη συνέρρεαν για να πάρουν την ευχή τους. Λίγο αργότερα κηρύχθηκε η επανάσταση του 1866 μ.Χ. και οι Τούρκοι προέβησαν σε λεηλασίες, φτάνοντας μέχρι και το Μάρτσαλο, όπου κατέστρεψαν ακόμη και τις εικόνες της εκκλησίας. Μετά την καταστροφή, τα δυό αδέρφια αποκατέστησαν τις ζημιές και ζήτησαν από τον ηγούμενο Γεράσιμο να τους κείρει Μεγαλόσχημους μοναχούς. Ο ηγούμενος πήγε στο Μάρτσαλο και τους έκειρε Μεγαλόσχημους. Τότε ο Νέστωρ ονομάστηκε Παρθένιος και ο Μεθόδιος Ευμένιος. Οι δυό αδελφοί αύξησαν τους ασκητικούς αγώνες τους, ευαρεστώντας τον Κύριο. Ο Όσιος Παρθένιος φορούσε αλυσίδες κατάσαρκα και τρίχινο ράσο ακόμη και τους θερινούς μήνες. Το 1868 μ.Χ. ο Επίσκοπος Πέτρας Μελέτιος χειροτονεί σε Διάκονο τον Ευμένιο στην Ιερά Μονή Οδηγήτριας και το 1870 μ.Χ. ο Επίσκοπος Αρκαδίας τον χειροτονεί Πρεσβύτερο. Δίπλα του πάντα ο μοναχός Παρθένιος ο Αββάς του, το στήριγμα της ζωής του.

Ύστερα από λίγο διάστημα, ανέλαβε ηγούμενος της μονής ο ιερομόναχος Αγαθάγγελος, ο οποίος όμως δεν έβλεπε θετικά την προσέλευση του κόσμου στο Μάρτσαλο και άρχισε να δημιουργεί προβλήματα στα δυό αδέρφια τα οποία έπειτα από πλείστους ονειδισμούς αποχώρησαν από το μοναστήρι το 1874 μ.Χ. και βρέθηκαν έπειτα από τετραετή περιπλάνηση στα σπήλαια των Αστερουσιών στον Κουδουμά.

Στις σπηλιές των Αστερουσιών ορέων στις οποίες περιπλανήθηκαν, δέχονταν ελεημοσύνη από βοσκούς της περιοχής αλλά και από τους ψαράδες. Στην περιοχή μάλιστα του αγίου Ιωάννου βρήκαν τον γέροντα Γεράσιμο, ο οποίος ασκήτευε εκεί. Επειδή όμως από την προσέλευση των μαθητών του Γερασίου, δεν υπήρχε ησυχία, γι' αυτό το λόγο αποχώρησαν και από εκεί. Βρέθηκαν στο μεγάλο σπήλαιο του Αγίου Αντωνίου, όπου υπήρχε πόσιμο νερό σε στέρνες φτιαγμένες από παλαιότερους αναχωρητές. Η παραμονή τους ήταν μικρή εκεί λόγω της μεγάλης υγρασίας του σπηλαίου. Κατόπιν προχώρησαν ανατολικά στην περιοχή του Κουδουμά Εκεί σε απόκρημνο σπήλαιο μακριά από τα βλέμματα των ανθρώπων με μεγαλύτερο ζήλο ζητούσαν το έλεος του Θεού. Σε μικρή απόσταση από εκεί η Παναγία μας τους επιφύλασσε μία μεγάλη ευλογία.

Στον τόπο του Κουδουμά υπήρχε από αιώνες το εγκαταλειμμένο Μοναστήρι της. Ασκητές και ερημίτες των πρώτων χριστιανικών χρόνων όπως ο Άγιος Κοσμάς ο

Ερημίτης είχαν εκεί προσφέρει τη ζωή τους ως θυμίαμα ευπρόσδεκτον στην αγάπη του Θεού.

Η επιθυμία των δυό αδελφών ήταν μεγάλη, να γίνει το παλιό ερημικό μοναστήρι, μία νέα παλαιστρα πνευματικών αγώνων.

Ο τόπος ήταν άγριος, ακατοίκητος και το κτίσιμο ενός μοναστηριού φάνταζε αδύνατο, μέσα όμως στα χαλάσματα του ερημωμένου Ναού ο Όσιος Παρθένιος ως άλλος Μωυσής είδε και συνομίλησε με την Υπεραγία Θεοτόκο η οποία τον πρόσταξε λέγοντας: «..μεῖνε ἐδῶ νὰ ἰδρύσεις Μονύδριον νὰ ἐκτελεῖτε τὰ τῆς μοναδικῆς πολιτείας καθήκοντα καὶ τὴν τάξιν τῆς ἀκολουθίας σώαν καὶ μὴ φοβοῦ διότι Ἐγὼ θὰ εἶμαι οἰκονόμος». Ἔτσι με την προτροπή της Παναγίας εισέρχονται εις ένα μεγάλο αγώνα για την ίδρυση της Μονῆς Κουδουμά.

Ἀρχισαν να κτίζουν το Μοναστήρι στο οποίο δεν υπήρχε παρά λίγο παλαιό τείχος στην Εκκλησία όπως ο Όσιος Ευμένιος αναφέρει στον Επίσκοπο Αρκαδίας Βασίλειο στις 08/10/1915 μ.Χ. λέγοντας «...ἰδρύσαμε ἐκ βάθρων τὴν Μονὴν, μὴ ἔχων τότε εἰμὴ ὀλίγον τείχος παλαιὸν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ...». Ἔτσι ἐφτιαξαν ἓνα μικρὸ τμήμα του σημερινού Ναού της Παναγίας εξυπηρετούμενοι σ' αυτόν στις Ακολουθίες και στις καθημερινές θείες Λειτουργίες τους και διαμένοντες οι ίδιοι εις ένα σπήλαιο παραπλεύρως του Ναού. Τα δυό αδέρφια δεν είχαν καθόλου χρήματα, αλλά τελικά ο κόσμος στην περιοχή υποστήριξε με κάθε τρόπο τους μοναχούς, που είχαν γίνει γνωστοί για την αγιότητά τους και τα θαύματα που πραγματοποιούσαν. Κατά θαυμαστό τρόπο βρήκαν νερό και άνοιξαν πηγάδι για να εξυπηρετούνται οι Πατέρες και οι εργάτες της Μονῆς.

Αργότερα με την προσέλευση μοναχών μεγάλωσαν το Ναό της Παναγίας ο οποίος χτίστηκε με θαυμαστό τρόπο. Το κτίσιμο Ναού στον έρημο τόπο του Κουδουμά ήταν πολύ δύσκολο εγχείρημα, γιατί τα πετρώματα ήταν ακατάλληλα αλλά και η επεξεργασία τους, το πελέκημά τους από τους μάστορες, με τα εργαλεία της εποχής, καταστούσαν ακόμη πιο αδύνατη την υλοποίηση του ευλογημένου έργου τους. Για το λόγο αυτό οι κτίστες αποφάσισαν να αποχωρήσουν από τη μονή χωρίς να τελειώσουν το έργο. Οι Όσιοι Πατέρες όμως τους παρακάλεσαν να μείνουν για μία νύχτα ακόμη. Εκείνη τη νύχτα οι Πατέρες αφιερώθηκαν με θερμή προσευχή στην Παναγία και Εκείνη με τις Πρεσβείες της στον Κύριο έκανε το θαύμα! Το πρωί είχαν βγει από τη θάλασσα λαξευμένες πέτρες, έτοιμες για το κτίσιμο του ναού, ο οποίος ολοκληρώθηκε το 1895 μ.Χ. Ο Ναός λέγεται και Θεόκτιστος εξ αιτίας αυτού του θαύματος. Οι Όσιοι Πατέρες επιδοθήκαν σε μεγάλα ασκητικά παλαιίσματα• δυό μόνο ώρες κοιμόντουσαν και αυτές πάνω σε ένα χορταρένιο ψαθί και σε ένα πέτρινο προσκέφαλο, τα σώματά τους ήταν σκελετωμένα από την

νηστεία, την αγρυπνία την άσκηση και την πολύμοχθη εργασία για την κατασκευή της Μονής. Δεν έτρωγαν ποτέ κρέας και είχαν μόνο ένα τρίχινο ράσο, το οποίο έπλεναν μια φορά το χρόνο στην θάλασσα και μόνο οι ίδιοι.

Ο Όσιος Παρθένιος ήταν πολύ αυστηρός με τον κανονισμό της μοναχικής ζωής και γι' αυτό έκανε άβατο το μοναστήρι του. Ακόμη και οι δόκιμοι έμεναν εκτός μονής και μάλιστα στα γύρω σπήλαια. Ο όσιος παιδαγωγούσε πολύ αυστηρά αλλά πάντα με γνώμονα την αγάπη και την πνευματική τελείωση των ανθρώπων που του εμπιστεύτηκε ο Θεός. Το χάρισμα και οι διδαχές του οσίου Παρθενίου ασκούσαν μεγάλη πνευματική επιρροή και σύντομα ο Κουδουμάς ανεδείχθη σε μεγάλο πνευματικό κέντρο.

Ο Πνευματικός της Μονής ήταν ο Ευμένιος που χειροθετήθηκε από τον Μητροπολίτη Κρήτης Μελέτιο. Ο Όσιος έχοντας πλήρη συναίσθηση της πνευματικής πατρότητας και τηρώντας τους ιερούς κανόνες ανέπαυσε χιλιάδες ψυχές με τις σοφές και πλήρεις Αγίου Πνεύματος συμβουλές του, οδηγώντας ταις στη σωτηρία και την λύτρωση που μας χάρισε ο Κύριος μας Ιησούς Χριστός. Ο όσιος Ευμένιος, ως καλός παιδαγωγός των ψυχών, προετοίμαζε και πολλούς νέους που κατέφευγαν κάτω από τις πνευματικές του συμβουλές για το μέγα Λειτουργήμα της Ιερωσύνης γι' αυτό και απαιτούσε από τους κληρικούς του δυο προϋποθέσεις: να έχουν φόβο Θεού και καθαρότητα. Όταν επρόκειτο μάλιστα να δώσει συμμαρτυρία για κάποιον, πρώτα νήστευε, αγρυπνούσε και προσευχόταν για τρία μερόνυχτα. Έπειτα έβαζε τον μέλλοντα κληρικό μπροστά από την εικόνα του Χριστού και τον καλούσε να εξομολογηθεί τα αμαρτήματά του για να εισέλθει καθαρός στην Ιερωσύνη.

Οι Όσιοι τόσο χαριτώθηκαν από το Θεό που τα πάντα γύρω τους διαλαλούσαν την αγιότητά τους, άλλωστε δεν ήταν λίγες οι φορές που οι μοναχοί και οι δόκιμοί τους είχαν δει να λάμπουν από φως, να μην περπατούν στη γη, να περιβάλλονται από ένα φωτοστέφανο που φώτιζε όλη την πλαγιά των γύρω σπηλαίων της Μονής. Ήταν πράγματι εκείνοι οι πνευματέμμορφοι άνθρωποι που και μόνο η θέα τους, αρκούσε για να μιλήσει και να πλημυρίσει χαρά και αγαλλίαση την καρδιά κάθε προσκυνητή. Όταν όμως μία ζωή είναι δοσμένη στο Θεό απόλυτα τότε και το τέλος της είναι θαυμαστό και οσιακό. Το έτος 1905 μ.Χ. ο μοναχός Παρθένιος ασθένησε βαριά• ο οργανισμός του ήταν ήδη βεβαρυμμένος από την αυστηρή άσκηση. Αρκετά χρόνια είχε ήδη ταλαιπωρηθεί από προβλήματα του στομάχου. Οι Πατέρες της Μονής ειδοποίησαν τον ιατρό Αλέξανδρο Παπαχατζάκη, ο οποίος του έδωσε φαρμακευτική αγωγή αλλά του συνέστησε να λάβει δυναμωτικές τροφές και κυρίως κρέας. Εκείνος αρνήθηκε και δεν δέχθηκε ούτε να μεταφερθεί σε κανονικό κρεβάτι αλλά προτίμησε να κοιμάται σε ψάθα, όπως όλα τα χρόνια.

Κάλεσε όλους τους μοναχούς και ασκητές καθώς και τους δόκιμους και τους νουθέτησε μετά δακρύων. Τους είπε να μείνουν πιστοί στην Παράδοση, στο παράδειγμα που τους έδωσε και όρισε ως διάδοχό του τον αδελφό του Ευμένιο. Σε εκείνον έδωσε μάλιστα και το σακουλάκι με το φυλαχτό του. Έλαβε τη Θεία Κοινωνία, ως εφόδιο ζωής αιωνίου και τότε το πρόσωπό του έλαμψε, ακούστηκαν ουράνιες μελωδίες και μία ευωδία απλώθηκε σε όλη την πλαγιά και του ενεμφανίσθη η ίδια η Υπεραγία Θεοτόκος η οποία ήρθε να παραλάβει την αγιασμένη ψυχή του πιστού και αφοσιωμένο τέκνου της. Ο Όσιος της παρέδωσε την μακαρία του ψυχή ψελλίζοντας τα χείλι του τα τελευταία λόγια: «Καλῶς ὄρισες, Παναγία μου». Ο Όσιος αναχώρησε για την αιώνιο ζωή, προς αιώνια συνάντηση του Κυρίου μας και της Υπεραγίας Θεοτόκου, τους οποίους υπηρέτησε πίστα σε όλη την πορεία της ζωής του. Μετά από δυο χρόνια η Εκκλησία έλαβε πληροφορία για την αγιότητά του και το έτος 1907 μ.Χ., μετά από αγρυπνία και παρουσία του Επισκόπου Αρκαδίας Βασιλείου έγινε η ανακομιδή των λειψάνων του τα οποία τοποθετήθηκαν στον Ναό της Παναγίας.

Ο όσιος Ευμένιος όλα τα χρόνια της ζωής του ήταν ο απόλυτα υπάκουος, ο υποτακτικός εκείνος που παραμέρισε ακόμα και το γεγονός της συγγενείας με τον αδελφό του όσιο Παρθένιο, ήταν ο άνθρωπος της νοεράς προσευχής, αυτός που με την ευπρέπεια της Ιερωσύνης του ιερούργησε την ακοίμητη Ευχαριστία της Εκκλησίας εν πομπή, μετ' αγγέλων και αρχαγγέλων που τον συνόδευαν στο υπερουράνιο Θυσιαστήριο.

Πολεμήθηκε και ταλαιπωρήθηκε πολύ, μετά την οσιακή κοίμηση του γέροντος

Παρθενίου, από αδελφούς της μονής και όχι μόνο. Είναι πολύ σπουδαία η προσφορά του, όχι μόνο με τη στάση του μέσα στο μοναστήρι αλλά και με τον κανονισμό που θέλησε να θεσπίσει. Μέχρι τότε η μονή δεν είχε κανονισμό• πορευόταν με όσα είχε θεσπίσει ο όσιος Παρθένιος. Ο κανονισμός αφορούσε την διοίκηση της Μονής, τη σχέση των αδελφών μεταξύ τους αλλά και θέματα της καθημερινής διαβίωσης στη Μονή. Ο Όσιος Ευμένιος είναι εκείνος που με την συχνή επικοινωνία μέσω αλληλογραφίας με το πνευματικό τεκνό του Επίσκοπο Αρκαδίας Βασίλειό μας διασώζει όλη την πορεία της ιδρύσεως και λειτουργίας της Ι. Μονής Κουδουμά και την έντονη και θαυμαστή παρουσία του Θεού και της Παναγίας στην πορεία τους αυτή. Κουρασμένος από την πολύ άσκηση, την εξομολόγηση και την διοίκηση της Μονής και μέσα στην αγαπημένη του υπακοή και ταπείνωση κοιμήθη στις 12 Σεπτεμβρίου του 1920 μ.Χ.. Πήγε προς συνάντηση του αδελφού και γέροντά του, Όσιο Παρθένιο, στον ουρανό και εκεί «εὔρε μισθὸ τῶν καμάτων του» από το Χριστό αλλά και την Παναγία την οποία πιστά την υπηρέτησε και δόξασε. Οι δύο γέροντες επεβλήθησαν στη συνείδηση των πιστών ως άγιοι της Εκκλησίας μας.

Τα εγκαίνια του πρώτου Ναού προς τιμήν των αγίων έγιναν στην Ιερά Μονή Κουδουμά από τον Μητροπολίτη Γορτύνης και Αρκαδίας κυρό Κύριλλο στις 10 Ιουλίου 1983 μ.Χ., οπότε και καθιερώθηκε ως ημέρα της μνήμης τους.

saint.gr